Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların
Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

İXRAC İCMALI

İyun 2023

www.ereforms.gov.az
info@ereforms.gov.az

“ Azərbaycandan Türkiyəyə təbii qazın ixracı artmaqdadır, ildən-ilə artır və bu gün biz razılığa gəldik ki, bundan sonra da artacaq.

Məmnunluq hissi ilə qeyd etdik ki, ticarət dövriyyəsi sürətlə artır və artıq 6 milyard dollara yaxınlaşıbdır və gələcəkdə daha da artacaq. Çünki birgə həyata keçirəcəyimiz layihələr bunu təmin edəcək, xüsusilə enerji sahəsində. Azərbaycandan Türkiyəyə təbii qazın ixracı artmaqdadır, ildən-ilə artır və bu gün biz razılığa gəldik ki, bundan sonra da artacaq. Bununla paralel olaraq, Türkiyə ərazisindən Avropa ölkələrinə Azərbaycanın qaz ixracı artmaqdadır, buna da böyük tələbat var.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İLHAM ƏLİYEVİN Türkiyə Respublikasının prezidenti ilə 13 iyun 2023-cü il tarixində keçirilən mətbuat konfransındakı bəyanatından

MÜNDƏRİCAT

2023 İXRAC İCMALI iyun

Qeyri-neft sektoru üzrə ixraca dair məlumat — səh. 3

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas ixracatçı subyektlərin reytinqi — səh. 14

Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyinə (Azərkosmos) aid xidmət ixracı haqqında məlumat — səh. 17

Qeyri-rezidentlər tərəfindən aparılan bank əməliyyatları haqqında məlumat — səh. 19

"Bir Pəncərə" İxraca Dəstək Mərkəzindən qeyri-neft ixracı haqqında məlumat — səh. 21

1

QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ İXRACA DAİR MƏLUMAT

Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

2023-cü ilin yanvar-may ayları ərzində 16,1 milyard ABŞ dolları dəyərində mal ixrac olunmuşdur

Cari ilin yanvar-may aylarında qeyri-neft sektoru üzrə ixrac 1,5 milyard ABŞ dolları təşkil etmişdir

2023-cü ilin yanvar-may ayları ərzində Azərbaycanın ümumi ixracı **16,1 milyard ABŞ dolları**, qeyri-neft sektoru üzrə ixrac **1,5 mlrd ABŞ dolları** təşkil edib. Qeyri-neft sektoru üzrə ixrac 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **22,1% artıb**. 2023-cü ilin yanvar-may ayları ərzində yeyinti məhsulları üzrə ixrac **334,4 milyon ABŞ dolları** bərabər olub.

2023-cü ilin yanvar-may ayları ərzində spirtli və spirtsiz içkilərin ixracı 5,9 dəfə, şəkər ixracı 43,8%, meyvə-tərəvəz ixracı isə 10,4% artıb.

2023-cü ilin yanvar-may ayları ərzində aqrar və aqrar sənaye məhsulları üzrə birgə ixracın statistik dəyəri 16,9% artaraq 349,1 milyon ABŞ dolları təşkil edib. Qeyri-neft-qaz ixracının tərkib hissəsində əhəmiyyətli yer tutan aqrar-sənaye məhsullarının yaratdığı dəyər ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 55,8% artaraq 92,2 milyon ABŞ dolları təşkil edib.

2023-cü ilin yanvar-may ayları ərzində ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında elektrik enerjisi (313,9 milyon ABŞ dolları) birinci olub. Bu siyahıda pomidor (tomat) (91,5 milyon ABŞ dolları) ikinci, ilkin formalı polipropilen (57,2 milyon ABŞ dolları) isə üçüncü yerdə qərarlaşıb.

2023-cü ilin yanvar-may ayları ərzində Türkiyəyə 464,6 milyon ABŞ dolları, Rusiya Federasiyasına 404 milyon ABŞ dolları, Gürcüstana 161,2 milyon ABŞ dolları, İsveçrə Konfederasiyasına 53 milyon ABŞ dolları, Qazaxıstana isə 47,7 milyon ABŞ dolları dəyərində qeyri-neft sektoruna aid mal ixrac olunub.

2023-cü ilin may ayının qeyri-neft ixracı **278,2 milyon ABŞ dolları** təşkil edib. 2023-cü ilin may ayı ərzində yeyinti məhsulları üzrə ixrac 98,2 milyon ABŞ dolları, qeyri-yeyinti məhsulları üzrə isə 180 milyon ABŞ dollarına bərabər olub.

2023-cü ilin may ayında qeyri-neft sektoruna aid ən çox mal ixrac edilən ölkələrin siyahısında Rusiya Federasiyası (118,8 milyon ABŞ dolları) birinciliyə yüksəlib. Bu siyahıda Türkiyə (59,2 milyon ABŞ dolları) ikinci və Gürcüstan (18,6 milyon ABŞ dolları) üçüncü olub.

2023-cü ilin may ayında ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında pomidor (tomat) (37,3 milyon ABŞ dolları) birinci, kartof (19,9 milyon ABŞ dolları) ikinci və daş kömür qatranının yüksək temperaturlu qovulmanın təmizlənməmiş digər yüngül yağları və məhsulları (17,1 milyon ABŞ dolları) üçüncü olub.

2023-CÜ İLİN YANVAR-MAY AYLARI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI iyun

2022 | 2023

+22,1%

1,2 mlrd (2022)

1,5 mlrd (2023)

2023-CÜ İLİN MAY AYI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

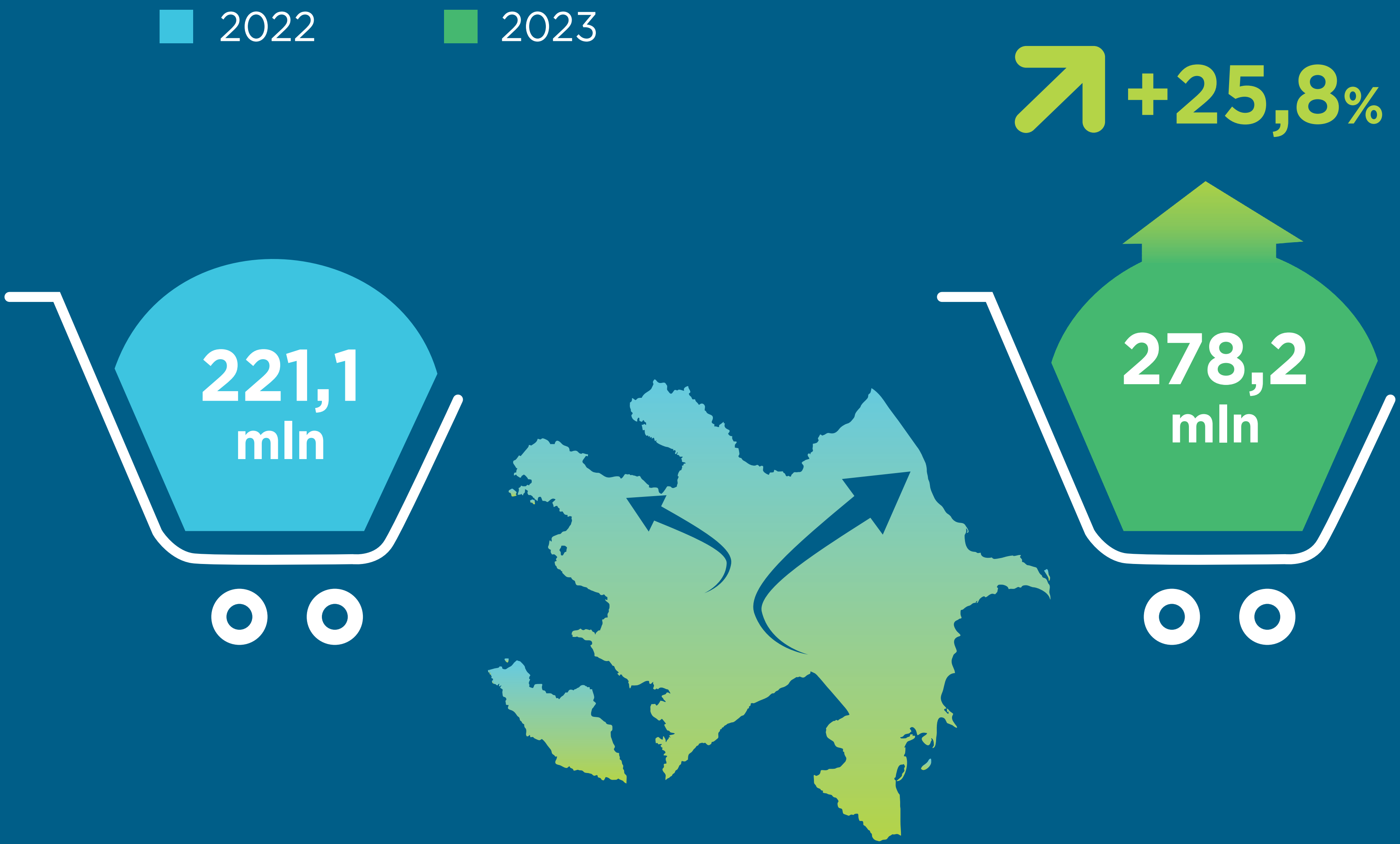

2023-CÜ İLİN MAY AYI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI
(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

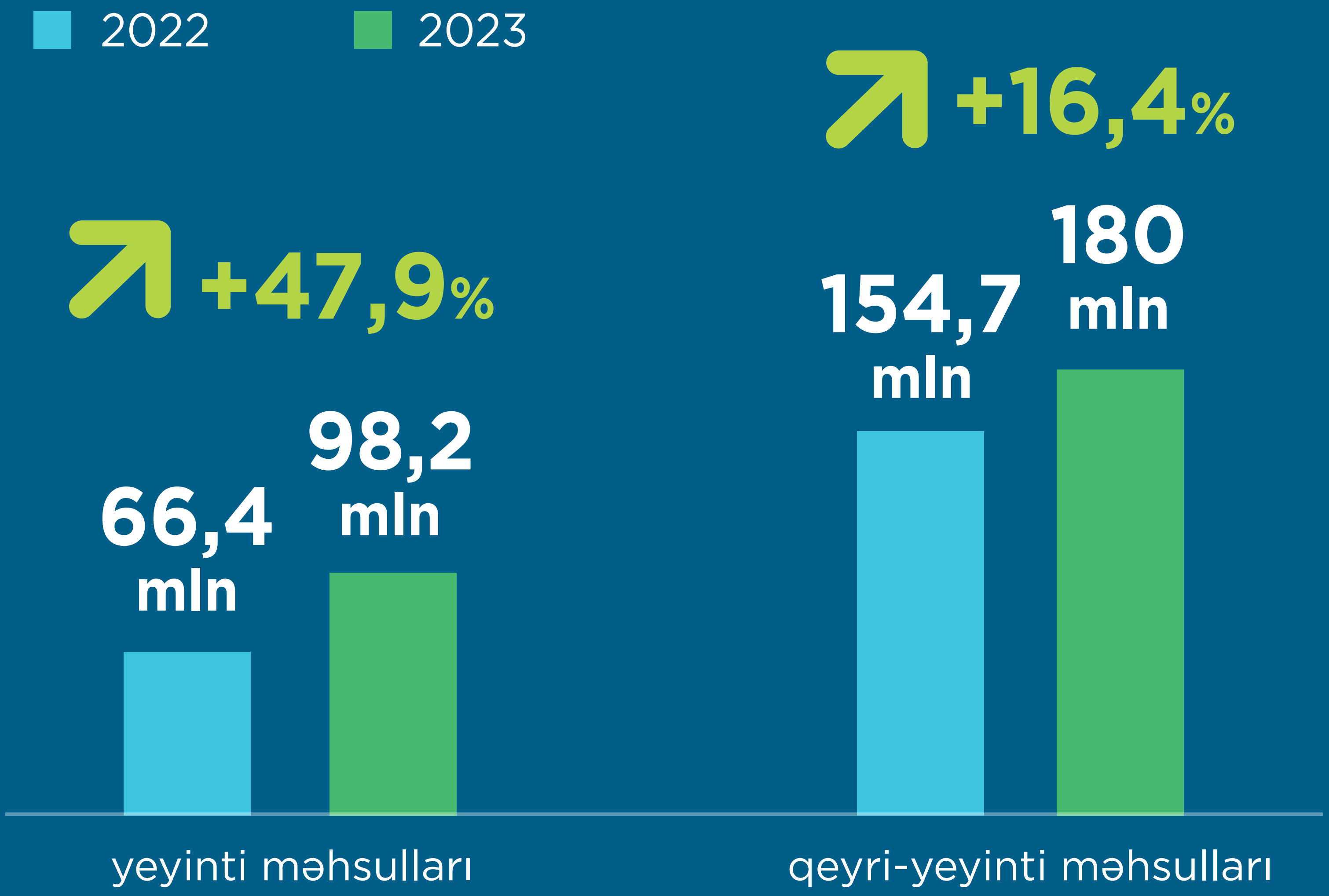

2023-CÜ İLİN YANVAR-MAY AYLARI ƏRZİNDƏ AQRAR VƏ AQRAR-SƏNAYE MƏHSULLARININ İXRACI

(2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə, faizlə)

2023 İXRAC İCMALI iyun

- Aqrar məhsullar
- Aqrar-sənaye məhsulları

349,1 mln $

2022/2023 **+16,9%**

256,9 mln $ (Aqrar məhsullar)

2022/2023 **+7,2%**

92,2 mln $ (Aqrar-sənaye məhsulları)

2022/2023 **+55,8%**

2023-CÜ İLİN YANVAR-MAY AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ 5 ƏSAS İXRAC ÖLKƏSİ

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

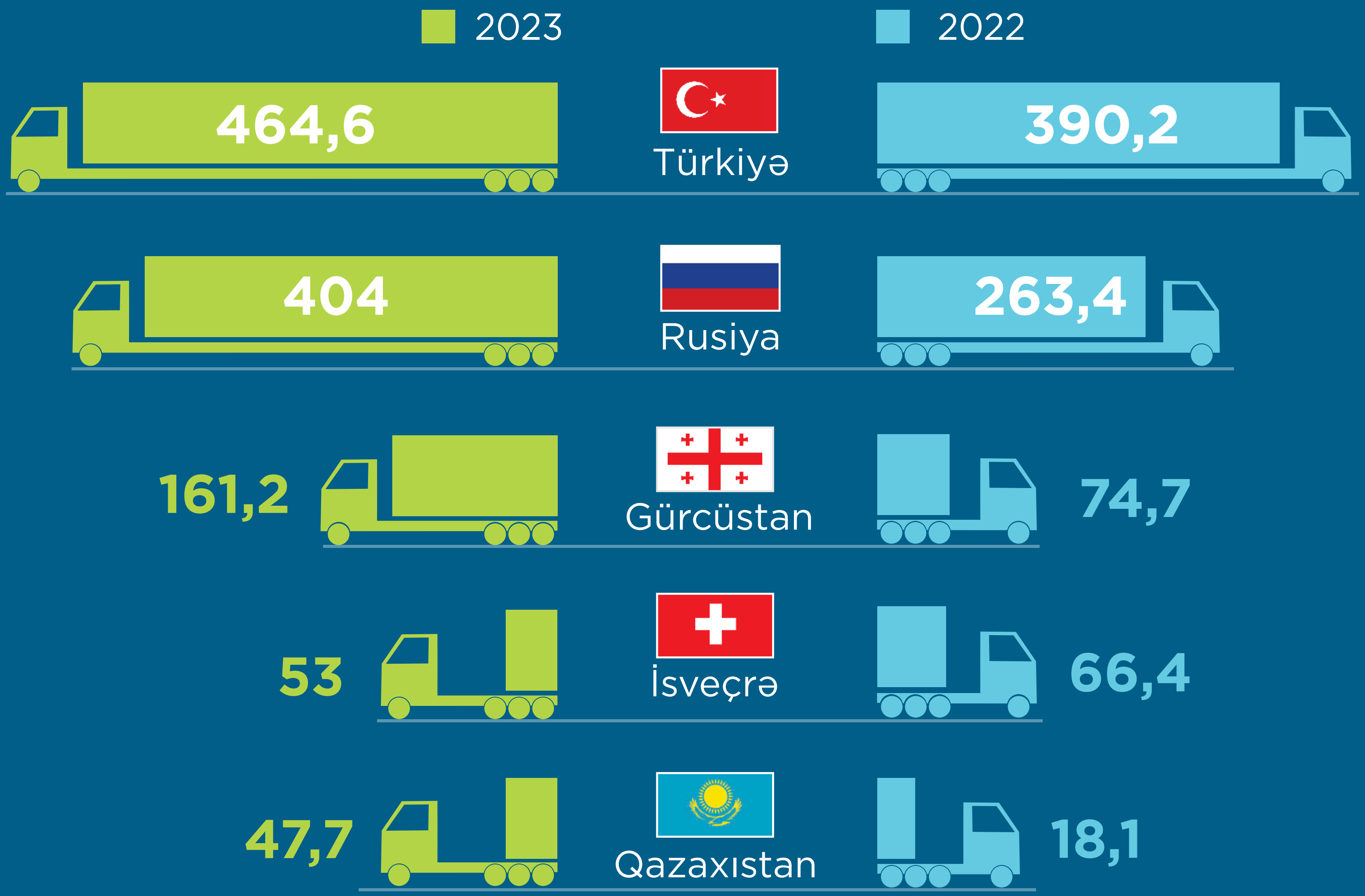

2023-CÜ İLİN MAY AYINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ 5 ƏSAS İXRAC ÖLKƏSİ

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

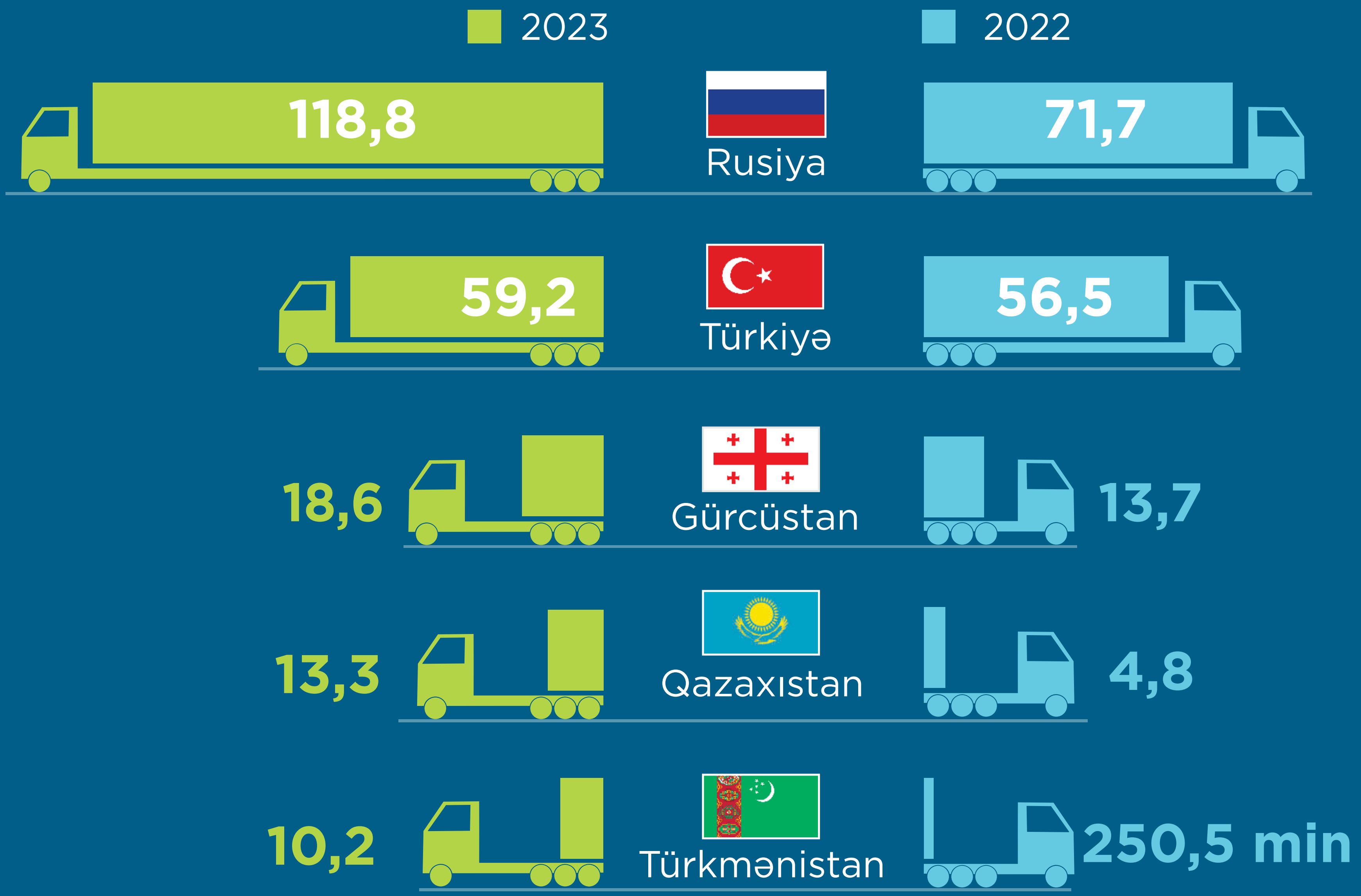

2023-CÜ İLİN YANVAR-MAY AYLARINDA İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI iyun

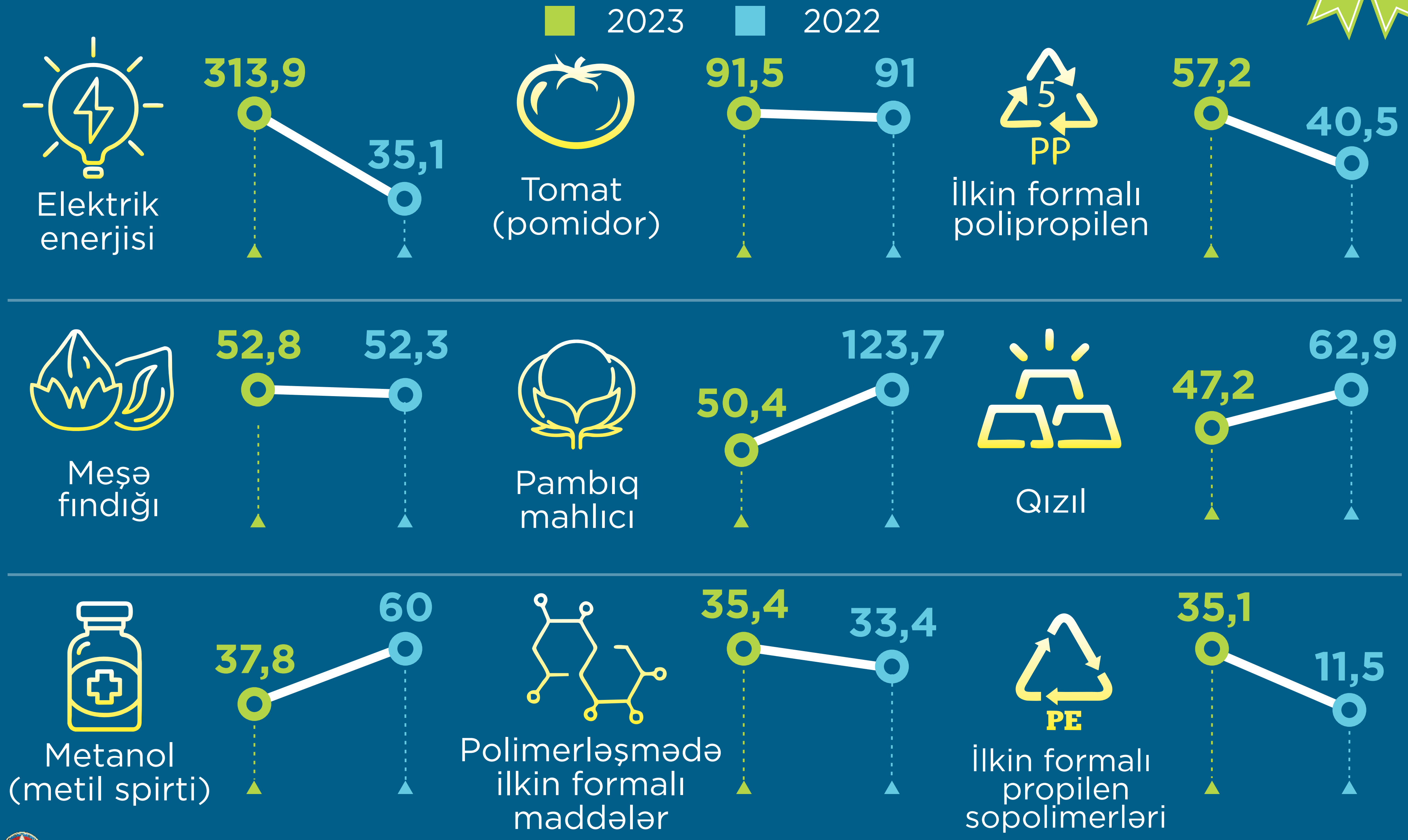

2023-CÜ İLİN YANVAR-MAY AYLARINDA İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI iyun

Məhsul	2023	2022
PE Xüsusi kütləsi 0,94 və ya daha çox olan ilkin formalı polietilen	34,8	27,3
PE Xüsusi kütləsi 0,94-dən az olan ilkin formalı polietilen	33,8	35
Emal olunmamış aşqarlanmamış alüminium	33,5	18,3
Karbamid	30,4	84,1
Digər yağlar və məhsullar	23,9	28,4
Kartof	23,4	14,8
Minik avtomobilləri, mühərrikinin həcmi 2500 sm^3-dən çox olan sıxılmaqdan alışan DYM-li (dizel)	21,8	0
Alüminiumdan məftil, tros və kabellər	21,5	0
Alma	20,9	12

2023-CÜ İLİN MAY AYINDA İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI iyun

	2023	2022
Tomat (pomidor)	37,3	32,8
Kartof	19,9	12,7
Digər yağlar və məhsullar	17,1	6,1
PP İlkin formalı polipropilen	13	2,5
Pambıq mahlıcı	12,1	21,2
PE Xüsusi kütləsi 0,94 və ya daha çox olan ilkin formalı polietilen	7,6	5,6
Minik avtomobilləri, mühərrikinin həcmi 2500 sm^3-dən çox olan sıxılmaqdan alışan DYM-li (dizel)	7,5	0
Polimerləşmədə ilkin formalı maddələr	7,1	0
Metanol (metil spirti)	6,9	9,4

2

QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ ƏSAS İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ

2023-cü ilin yanvar-may ayları üzrə hazırlanan qeyri-dövlət ixracatçı subyektlərin reytinqində ilk onluqda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: "MKT İstehsalat Kommersiya" MMC, "Azərbaycan İnterneyşnl Mayninq Kompani Limited Şirkəti"nin Azərbaycan Respublikasındakı Nümayəndəliyi, "Baku Steel Company" QSC, "Best Logistik" MMC, "STP Global Cable" MMC, Şirinov Elvin Valeh oğlu, "My Fruit" MMC, "Lexus-Bakı" MMC, "P-Aqro" MMC, "Azərbaycan Şəkər İstehsalat Birliyi" MMC.

Qeyri-neft sektoru üzrə ixrac əməliyyatlarında iştirak edən dövlətə məxsus olan şirkətlərin siyahısına isə "Azərenerji" ATSC başçılıq edir. Daha sonra bu siyahıda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: ARDNŞ-nın ARDNŞ-nın "Marketinq və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi, "Socar Polymer" MMC, "Azəralüminium" MMC, "AzerGold" QSC, "Azərpambıq Aqrar Sənaye Kompleksi" MMC, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC, "Azəripək" MMC, "ASK Tütün" MMC.

Bu ixracatçıların reytinqi ilə bağlı məlumatla təqdim olunan infoqrafikalardan tanış ola bilərsiniz.

2023 İXRAC İCMALI iyun

2023-CÜ İLİN YANVAR-MAY AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ QEYRİ-DÖVLƏT İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ

(ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

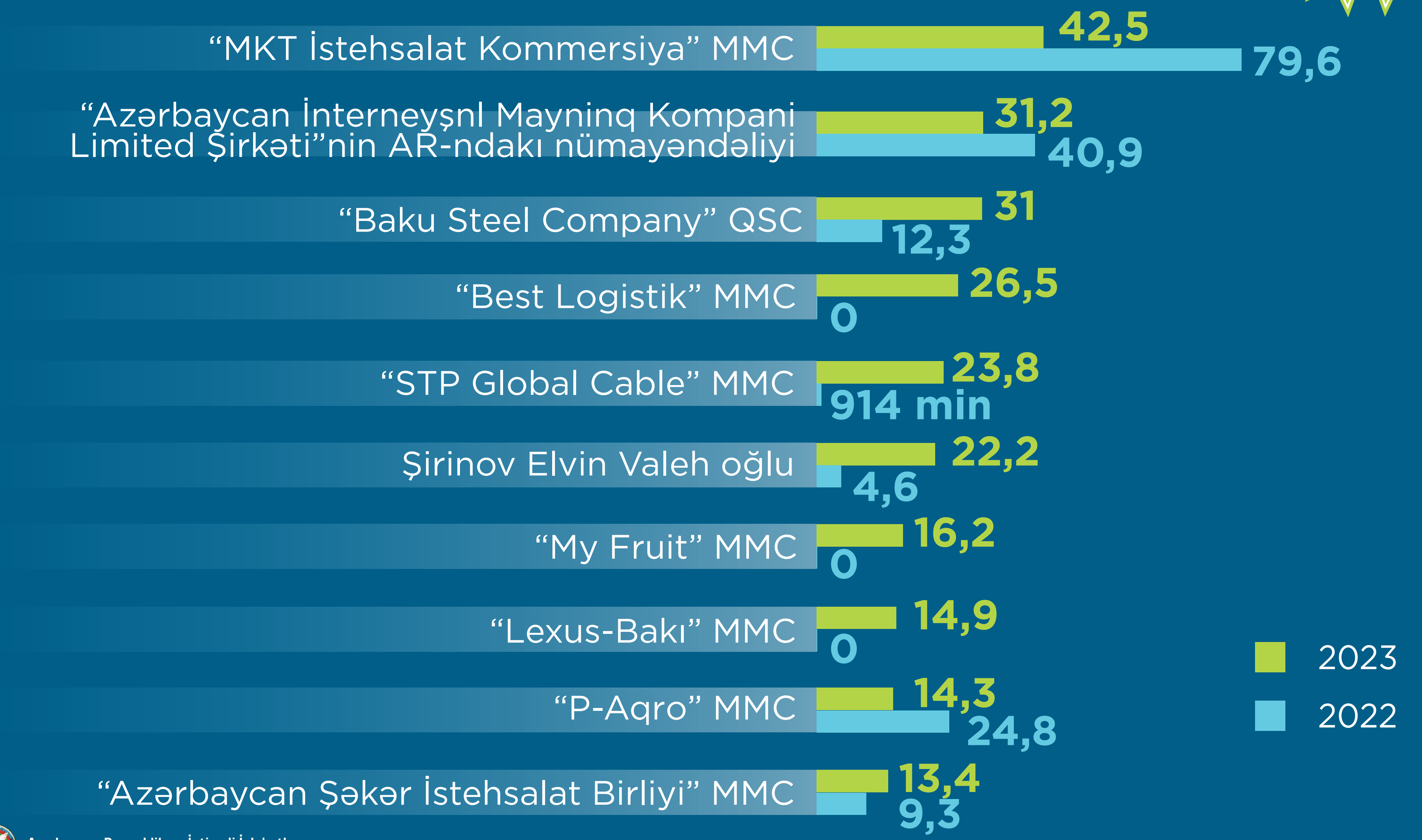

2023-CÜ İLİN YANVAR-MAY AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ DÖVLƏTƏ MƏXSUS ƏSAS İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ

(ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI iyun

* "SOCAR Polymer" MMC dövlət-özəl sektor tərəfdaşlığı nəticəsində yaranan müəssisədir

** "AzərGold" QSC-nın təqdim etdiyi rəqəmlər əsasında

3

“AZƏRKOSMOS”A AİD XİDMƏT İXRACI HAQQINDA MƏLUMAT

2023-cü ilin yanvar-may aylarında “Azərkosmos” 7,8 milyon ABŞ dolları dəyərində xidmət ixrac etmişdir

Yeni nəsil xidmət ixracı hesab edilən peyk telekommunikasiya xidmətləri xidmət ixracının şaxələnməsi istiqamətində mühüm rola malikdir.

2023-cü ilin yanvar-may aylarında “Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyi (Azərkosmos)” tərəfindən dünyanın 42 ölkəsinə **7,8 milyon ABŞ dolları** dəyərində peyk telekommunikasiya xidmətləri ixrac edilib. “Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyinin (Azərkosmos)” xidmət ixracından əldə etdiyi gəlir onun ümumi gəlirlərinin 77 faizini təşkil edib. 2023-cü ilin may ayında isə “Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyi (Azərkosmos)” dünyanın 40 ölkəsinə 1,6 milyon ABŞ dolları dəyərində xidmət ixrac edib.

2023-cü ilin yanvar-may ayları ərzində peyk telekommunikasiya xidmətlərinin ixracının ilk beşliyində isə **2,2 milyon ABŞ dolları** ilə Birləşmiş Krallıq, **1,7 milyon ABŞ dolları** ilə Lüksemburq, **689,8 min ABŞ dolları** ilə BƏƏ, **430,8 min ABŞ dolları** ilə Almaniya və **363 min ABŞ dolları** ilə Pakistan qərarlaşıb.

2023-CÜ İLİN YANVAR-MAY AYLARINDA “AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ KOSMİK AGENTLİYİ (AZƏRKOSMOS)” 7,8 MİLYON ABŞ DOLLARI DƏYƏRİNDƏ TELEKOMMUNİKASİYA XİDMƏTLƏRİ İXRAC ETMİŞDİR

2023
İXRAC İCMALI
iyun

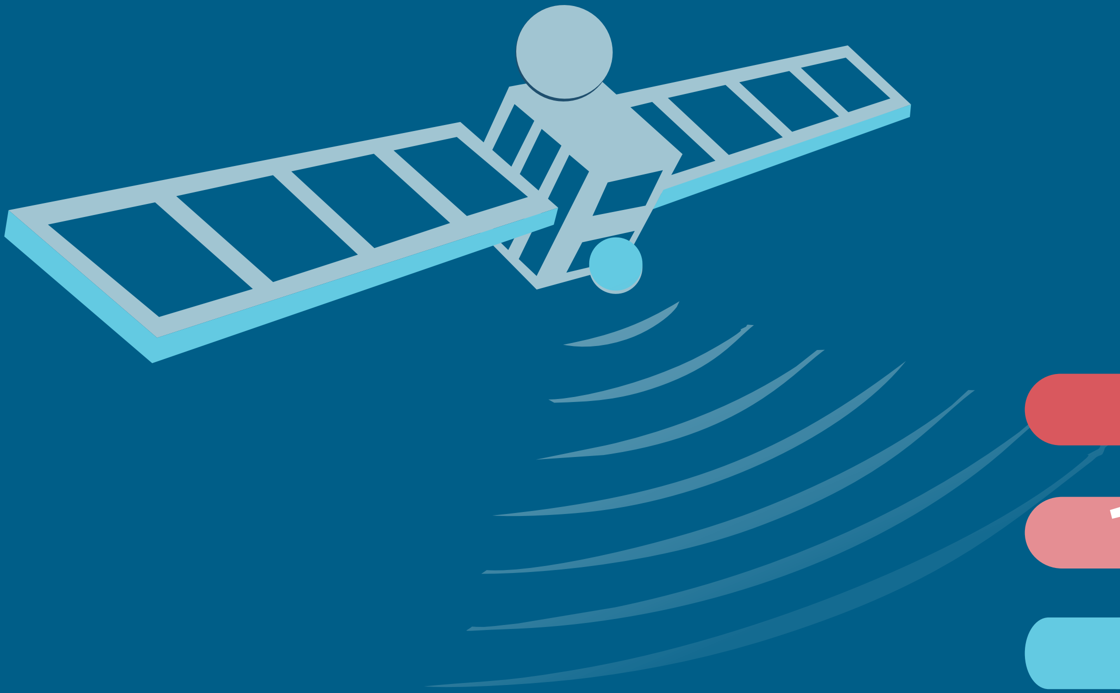

AZERSKY

Yerin məsafədən müşahidə peyki missiyasını 1 il daha tez, yəni fəaliyyətinin 9-cu ilində başa çatdırdığından optik peyk xidmətləri üzrə məlumatlar cədvəldən çıxarılıb.

Xidmət ixrac etdiyi 5 əsas ölkə

2,2 mln $	Birləşmiş Krallıq
1,7 mln $	Lüksemburq
689,8 min $	BƏƏ
430,8 min $	Almaniya
363 min $	Pakistan

4

QEYRİ-REZİDENTLƏR TƏRƏFİNDƏN APARILAN BANK ƏMƏLİYYATLARI HAQQINDA MƏLUMAT

2023-cü ilin yanvar-may ayları ərzində banklara məxsus ödəniş xidməti şəbəkəsində digər qeyri-rezident maliyyə institutlarının emissiya etdiyi ödəniş kartları ilə 851,3 milyon manatlıq əməliyyat aparılıb.

Koronovirus (COVID-19) pandemiyası ilə bağlı yaranmış vəziyyət digər ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanın da turizm sektoruna təsirsiz ötüşməyib.

2023-cü ilin yanvar-may aylarında banklara məxsus ödəniş xidməti şəbəkəsində digər qeyri-rezident maliyyə institutlarının emissiya etdiyi ödəniş kartları ilə **851,3 milyon manat**, yalnız mart ayında isə **173,4 milyon manat** dəyərində əməliyyat aparılıb.

Bu barədə daha ətraflı məlumat təqdim olunan infoqrafikada verilmişdir.

BANKLARA MƏXSUS ÖDƏNİŞ XİDMƏTİ ŞƏBƏKƏSİNDƏ DİGƏR QEYRİ-REZİDENT MALİYYƏ İNSTİTUTLARININ EMİSSİYA ETDİYİ ÖDƏNİŞ KARTLARI İLƏ APARILAN ƏMƏLİYYATLAR (milyon manatla)

2023 İXRAC İCMALI iyun

	2021*	2022	2023
Yanvar	72,2	204,7	171,5
Fevral	112,2	186,5	162,3
Mart	93,2	158,6	218,1
Aprel	64,1	136,6	126
May	81,3	184,1	173,4
İyun			
İyul			
Avqust			
Sentyabr			
Oktyabr			
Noyabr			
Dekabr			
	423 mln	**870,4 mln**	**851,3 mln**

* Mərkəzi Bankın 2021-ci il üçün yenilənmiş statistikası əsasında

6

“BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİNDƏN QEYRİ-NEFT İXRACI HAQQINDA MƏLUMAT

2023-cü ilin iyun ayı ərzində “Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzindən 16,9 milyon ABŞ dolları dəyərində qeyri-neft ixracı həyata keçirilmişdir

“Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzinə 2023-cü ilin iyun ayı ərzində **103 müraciət** daxil olub. Müvafiq dövr ərzində **223 ədəd sertifikat** (68 ədəd mənşə, 143 ədəd fitosanitar, 2 ədəd baytarlıq, 10 ədəd CİTES) təqdim edilib.

2023-cü ilin iyun ayı ərzində “Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzi vasitəsilə **16,9 milyon ABŞ dolları** dəyərində qeyri-neft ixracı həyata keçirilmişdir. Qeyd edilən dövr ərzində fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən qiymətli metallar, pambıq mahlıcı, pambıq çiyidi, pambıq çiyidi cecəsi, pendir, qənnadı məmulatları, narşərab, çaxır, nar, alma və qarışıq şirələr, limonad, koka-kola, çips məhsulları, dondurma, dondurma vaflisi, akvakultur üsulu ilə yetişdirilmiş balıqların kürüsü, duzlanmış qoyun bağırsağı, tibbi zəli, üç qat listlər, diyircəkli yastıq, taxta konstruksiyası, polad boru, polad armatur yaymasının ixracı həyata keçirilib.

Yuxarıda adı çəkilən məhsullar arasında qiymətli metallar, polad boru, pambıq mahlıcı, süd məhsulları, meyvə şirələrinin ixracı üstünlük təşkil etmişdir. İxrac edilən ölkələr arasında İsveçrə, Gürcüstan, Türkiyə, Rusiya, İtaliya, ABŞ, İsrail, Türkmənistan, İran, Sinqapur, Banqladeş, Bolqarıstan, Suriya, Qazaxıstan, Özbəkistan üstünlük təşkil etmişdir.

2023-CÜ İLİN İYUN AYINDA "BİR PƏNCƏRƏ" İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ VASİTƏSİLƏ HƏYATA KEÇİRİLƏN İXRACIN STATİSTİKASI

(milyon ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI iyun

“BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ VASİTƏSİLƏ VERİLƏN SERTİFİKATLAR
(faizlə)

64,1%
Fitosanitar sertifikatı

30,5%
Mənşə sertifikatı

4,5%
CİTES sertifikatı

0,9%
Baytarlıq sertifikatı

İQTİSADİ İSLAHATLARIN TƏHLİLİ VƏ KOMMUNİKASİYA MƏRKƏZİNİN
"BİR PƏNCƏRƏ" İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ

AZ 1073, Bakı ş., Yasamal r., Q. Xəlilov küç., 47
47, Khalilov str., Yasamal district, Baku
Баку, Ясамальский район, ул. Г. Халилова, 47

/BİR PƏNCƏRƏ İxraca Dəstək Mərkəzi

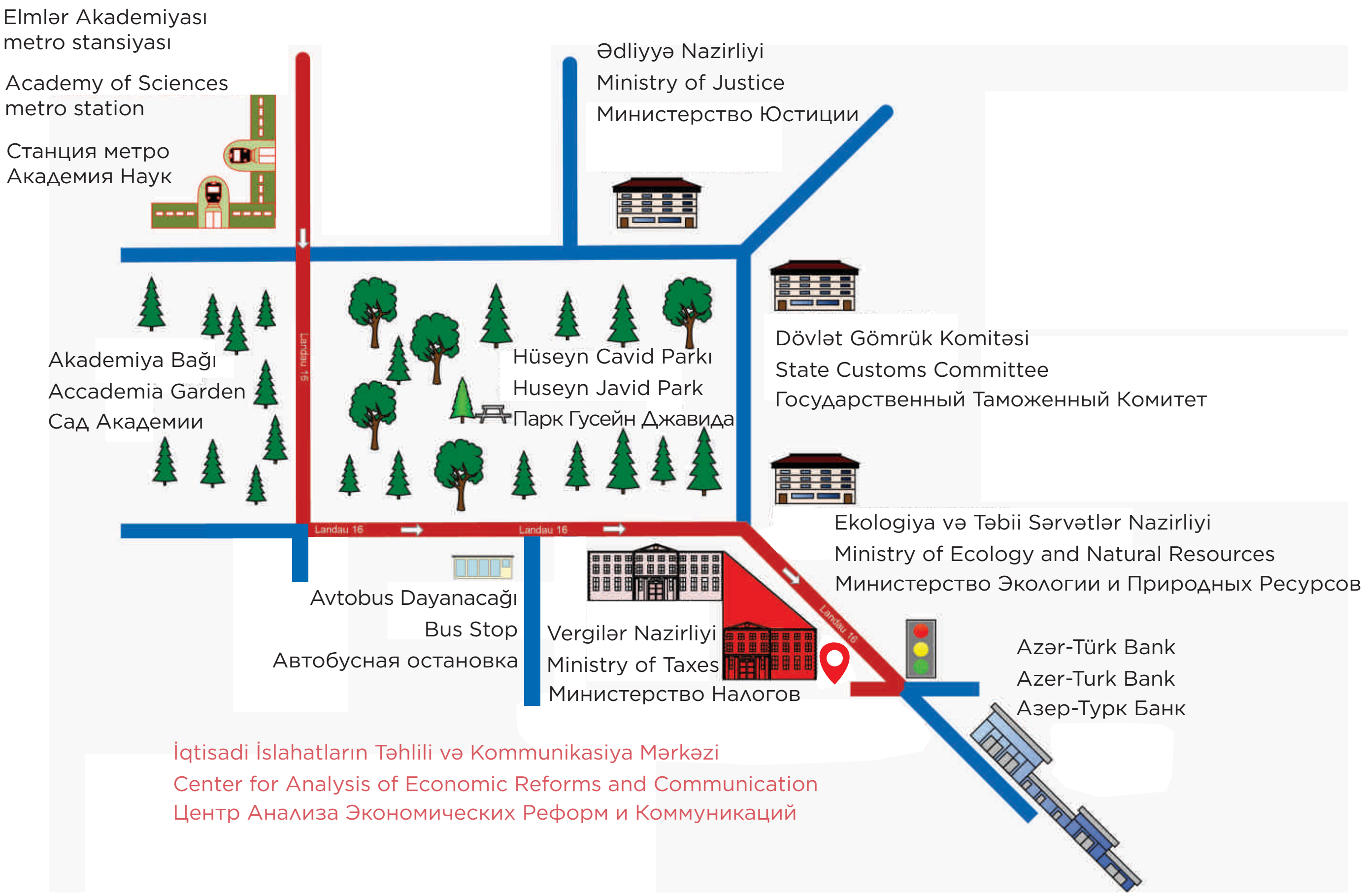

Azərbaycan Respublikasının
Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən
"İxrac İcmalı" jurnalı
11 yanvar 2018-ci il tarixində
N4160 nömrəsi ilə mətbu nəşrlərin
reyestrinə daxil edilmişdir.

Bakı, Yasamal rayonu,
Q. Xəlilov küçəsi 47, AZ 1073
Tel.: (+ 994) 12 521 25 35
info@ereforms.gov.az

www.ereforms.gov.az

/iqtisadiislahat